

puvulla kokouksessa (oli yövuoressa työssä), mutta hän on kirjeenvaihtaja ja ottanut ennen osaa kilpailuun, siksi luokittelemme hänen nykyin ottavan "jobin" vastaan.

Päätettiin myös ruveta korjaustöihin "torppaimme" näyttämöillä. Toveri Victor Holma lupautui vauhaasti maalaamaan kuffista, kun osasto ostaa aineet. Ja työt pantiinkin hyväälle elulle maanantai-iltana 20 p. tammik. Oli parhaimmillaan miestä yksimielisesti vilkkaassa touhussa useamman tuomin ajan. Ja kyllä siellä tulikin valmistia, sillä "jouhuksahan se on jouhuksi kasi". Sitä näemme miten paljon me yksimielisesti saamme aikaan. Emme näe keitelivät kahvit ja toivat sen tontun miehen nautittavaksi. Korjaustöitä jatketaan kai aiksi kun kaikki on kunnossa.

Lauvantiaina 19 p. oli meillä markkinat. Sieltä koettiin arvata pöytä, joista palkkuna sai kelloppelit. Tulot niistä olivat noin \$4.70 ja keuhkilla. Sitten oli reukan heilont, joista palkkuna oli kello. Tulot olivat \$2.50. Se oli tavallinen tulo niin vähästä osanottajilla.

Ompeluseuran on alkanut jaksaa toista keväänmyyjäistä varten. Ottakaa emme näin suosiolla vastaan mitä teille tarjotaan tehtäväksi. Se helpottaa ja lisää toimintamme työtä.

Ida.

LADYSMITH, B. C.

Ajattelin tervehtyä Toveritarta muutamilla ilmanen uudistuksilla ensi kerran tänä uutena vuotena täällä meidän pienestä kaivoskylästä. Kävin parina iltaa ympäri kyllä huomattamassa että Toveritarta on suuri halu tervehtyä ja kysyä työläisistä ja lapsia tarmokkaaseen ja väsymättömään luokkatöihin ja sen halu on kasvanut monipuolisemmaksi ja määrällisemmäksi naisasian alaksi, vaan sen sisällä ja suurus riippuu meistä naisista. Nyt olen ainakin ajvan kuin unesta herännyt ajattellemaan mitä seikkua, miten vähän me työläisistä annamme arvoa omalle osallisuudelle ja lehtomme kannattajille. Nyt kun olen aivan viljellyt ruvottu seuramaan noitten parvi-näiden lähtöä ja luennosta ja vietyä heidän lehtimänsä, kun on tilaisuutta, niin ei he torku. Sitteen käsitykseni, minä ainakin olen heistä tullut. Täällä meidänkin kylässämme he nykyin perustivat liberaalipuolueen näytelmätoiminnan. He tiesivät että B. C. maakuntamme lainlaajakunnan täydennykselliset ovat tulossa. Ne olivat 21 p. tammik. He pitivät hyvän puolen siitä että kävivät niiden näytösten esittämissä, joiden odottivat heidän ehdokasensa äänestävän ottamassa nämä äänestyslistalle ja äänestyspäivän sitten lähettivät autot noutamaan. Ja me suomalaiset naiset emme viittäneet monitakaan tällä sinä vaivaa, että käydä antamassa nämä listat. Meillä heistä kuuluu sanovan että ei sillä ole väliä, sillä se oli vaan nimellisesti työväen ehdokas, ei mitään järjestön valitsema. Ollaan se meille järjestyneille suomalaisille, joita sitä aina tavataan kerskua, niin hulluun näistä aivan kun laivan kauti lähtäisi puuhun kiivetä. Oli miten oli, sillä antako ensi registreerustilaisuuden meidän ohitse, vaan tekni se ensi tilaisuudessa, jos saattaisi olemaan sosialistivaihdokas. Niin on vaivaa valmis. Täällä oli porvarien kokouksena 19 p. Hän koetti väkivaltaisesti selittää naisille heidän äänioikeutensa teostarkoitusta. Hän selitti miten vähän vielä Canadian laki tuottaa naisia. Jos mies on kuollut, jos ei ole lapsia. Ja taas, että kuinka vähän naisilla on oikeutta lapsiansa yllä, kun on lapsia ja isä on kuollut. Hän myös sanoi, että pitävätkäntänsä on saatava ensi tilaisuudessa ja niiden ään sanol, että te ette tule ol keuhkonne saamaan ellette järjestä ja että osaa väkivalloiseen keneistoon ja näyttää siltä, että he koettaivat parhaimmaksi, koska jo Vancouverin vaalipiirissä äänestivät mrs. Ralf Smith, laipolastijakuntaan, ja suuria nyt porvarin naiset siltä toivoivat, vaan meidän työläisnaisen lisäksi hän ei kyllä puhalla, vaan toisten porvarin naisten kanssa suunnittele, että kuinka työläisnaiset saataisiin farmareille ensi kesän työhön, että ei tarvitsisi lähteä aivan heti kitalaisiin. Sitä

se on meille, mitä he edestämme tekevät.

Ladysmithin s. s. osasto se vietti kymmenvuotista vuosijuhlaansa 26 p. itana. Ohjelma siellä oli monipuolinen. Lauluja, runoja, vaan eniten mieltäkiinnittävä ja nauruhermoja kuttuttava oli Halmeen kirjottama näytös-kappale "Multa-aatella". Osasto veivät kaikki niin hyvin kuin melkäläisiltä voi toivoakaan. Pölkönkorven morsiamen — Saaran rakkaus oli niin hauskaa, että naurun se veti vahvammankin suun. Naiset ne ovat taas alkaneet jalkaa ompeluseura, sikovat taas kevällä pitää suuret myyjäiset. Toivon innostusta naisten toimille ja enempi uusia ilaajoja Toveritartalle, sillä sen sisällön rikkaus riippuu sen kannattajista.

Toverituolla, A. Aho.

DE KALB, ILL.

Mikä vaivaa osaston naisia, kun he eivät viitsi koskaan kirjottaa uutisia, kun ei ole väkittä kirjjeenvaihtajaa. Ei täällä nukuta, vaikka ei naisia paljon olekaan. Ne vähät ovat alkaneet taas uudella voimalla. Ennen joulua keräyttiin taas ompeluseura entistä virkeämpään toimintaan. Ollaan jo heti alussa parisienkymmentä jäsentä ja tölkköön on jo alkusi saatu. Niitä saa tehdäkseni kuka vain haluaa aina ompeluseuran kokouksista, jotka pidettiin pirä ja joka toinen torstai osaston huolilla, ja tanssia lopuksi. Sinne voipi tulla siis jokainen. En tiedä mitään sanoja muista ilmatilaisuuksista — tullaanko niitä pitämään ja koska, sillä se oli viime kokouksessa.

Muuten täällä nykyin on työtoimintaa huonon. Työt eivät ole olleet käynnissä joulun jälkeen, joka on pakottanut useamman lähemmäs meille markkinolle työvoimaansa kaupalle. Vaan ei vielä ole hitää mitään Majakkain-raittiusseuran jäsenillä, joiden uuden haalin rakennus kohtaa varmasti, vaikka hitaasti. Kävelin juuri siitä rakennuksen ohli. Aivan säällä tuonne valtaisi, kun ajattelin kuinka vielä kahdeksankymmenenellä vuosisadalla ihmiset ovat niin tyhmiä, etteivät tiedä mikä velvollisuus heillä olisi tuleva sukupolven kohtaan. Ajattelsitte tekin nuoret miehet ja naiset, tulevan sukupolven isä ja äiti, mikä heidän kohtalonsa on, niin ette tuollaisia taloja rakentaisi sillä minä luulen että ei teidänkään jälkeläisenne enää tarvitse sitä turhaa työtä. He kun tulevat siihen ikään, niin he ymmärtävät tehdä hyödyllisempää, ei vaan ympäri patsaita luosta ja huttua.

"Lauran mastoja heilutteli" j. n. e., niinkuin olen teidän kuulut tekevän ohli kulkessani. Ei sillä tavalla meidän päivien työväenluokan jäsenten pitäisi aikaansa kuluttaa, sillä teidän este tule, etteki voi olla kapitalistien, vaikka kuinka uskottelitte itseänne, sillä te petätte surkeasti itseänne, ja kun se raittiusasia, jonka eteen olette työtä tehneet, se ei sillä tule hyväksi. Jokainen on raitti, jos se on, vaikka se kuuluisi mihin seuraan ja yhdistykseen. Minä tiedän monta miestä, jotka eivät kannata raittiusseuran vähäkkään ja ovat ehdottomasti raittita. Siinä todistus teidän työväen tuloksesta, jota olette kymmeniä vuosia tehneet eikä sen paremmaksi ole tullut. Lopetan sillä hartualla toivomuksella, että jonkun sellä hukeasivat näkemään sen kohtalon, jonka jokaisen työläisen tulisi tietää De Kalbissa, niinkuin muuallakin, ja toimia sen aatteen hyväksi, josta voisi jotakin toivoa, jos ei meillä, niin lapsillemme, jotta ei heidän tarvitse kirotta kohtalonsa, niinkuin meidän täytyy. Toverillinen tervetys kaikille. Piirsi Ida.

NAISTEN OSUUSKOTI

2135—15th St.
SAN FRANCISCO, CAL.
Telefont: Market 3955

SAN FRANCISCO

SUURI VALIKOIMA SIEVIK

KUVATAULUJA

aliansilla hinnolla.

KEHYKSIÄ tehdään tilausten mukaan Toverin Kirjakauppa.

Sosialistinen teatteri ja työläisnäyttelijä

(Jatkoa)

Työläisten näyttämön, jos se tahtoo edes osaksikaan palvelu määrättyä aatteellista tarkotusta, olisi tyydyttävä näyttelemään vain sosialistisia aatteita esittäviä ja "viattomia" näytelmiä. Ei tulisi rahanhankinnan enempi kuin näyttämötraagillisuudenkaan antaa vietellä itseään näytteleminen sellaisia häväistyksiä sosialistipuolueelle kuin esimerkiksi "Huonoja paimenia".

Muutamit arvostelijat ovat kai aivan tosissansa väittäneet "Huonoja paimenia" näytelmäksi, joka "osottaa niihin anarkistinen taistelutaktiikka johtaa". Mutta sellaista arvostelua tuosta näytelmästä ei voida antaa, jos ollenkaan otetaan lukuun sen jättämä tunnevaikutusta, joka on aina asetettava ensimmäiselle sijalle näytelmän laatu arvostellessa. "Huonojen paimenien" jättämä tunnevaikutus on ehdottomasti suosiollinen näytelmän päähenkilölle Jean Rouille, joka on anarkisti; saarnaa anarkismia ja saarnaa sitä sosialistipuoluetta törkeästi häpäisevällä tavalla. Vai mitä tahtoo sanoa hänen, näytelmän päähenkilön, seuraava voimakas puheensa lakkolaisille:

"Te soimaatte minua siitä, että minä hylkäsin radikaalien ja sosialistien edustajien avun, kun he tahtovat sekaantua meidän asioihimme ja ottaa johtaaksensa lakkomme. — Jaa, minä tein sen, se on tosi, ja ylpeilen siitä. Teidän edustajanne... haa... minä olen nähnyt heidät! Ja te itse, oletteko unohtaneet tuota arvotonta peliä... sitä surkeata ja tyhmää ivailua, jota he näyttelivät viime lakon aikana? Kuinka he, ajettuaan työväen kaikkein epätoivoisimpaan vastustamiseen, antoivat heidät, nuo heikot, käsin ja jaloin sidotut, antoivat heidät isännälle juuri viimeisenä päivänä, kun viimeinen ponnistus, viimeinen yritys olisi pakottanut heidät myöntymään. Ei, minä en tahdo, että avun nimessä nuo petkuttajat olisivat sitoneet teidät sellaisilla ehdoilla, joiden nojalta te olisitte olleet ainoastaan välikappaleina kannattamaan ja enentämään heidän vaalijajansa, ainoastaan saaliina heidän poliittisen ahneutensa tyydyttämiseksi. Teillä ei ole mitään yhteistä noiden ihmisten kanssa. Heidän etunsa yhtyvät yhtä vähän teidän etujenne kanssa kuin koronkiskojain ja heidän velkamiehensä etu... Katsokaamme mitä he ovat tehneet teidän edukseen. Ovatko he koettaneet tehdä jotakin teidän hyväksenne? Missä on se vapauttava laki, jonka he ovat äänestäneet... jonka ovat ehdottaneet?"

Jos nyt todellakin kappale kokonaisuudessaan antaisi sellaisen tunnevaikutuksen, että edellä lainatun saarnaaja, näytelmän päähenkilö on väärässä, näytelmä voitaisiin pitää kiitettävänä sosialistisena agitatsioonikappaleena, mutta näytelmä ei jätä sellaista vaikutusta, vaan sellaisen vaikutuksen, että anarkisti

Rouille oli oikeassa. Ja silloinhan pitäisi olla selvää, että tuotakaan kappaletta ei voida suositella minään sosialistisena näytelmänä.

Ei tarvinn erityisesti kiinnittää huomiota siihen tosiasiaan, että näyttämöillämme esitetään selvää porvarillisuutta esittäviä ja edistäviä aatteellisia näytelmiä lukemattomia.

Työväen näyttämöiden esityksien tarkoituksena tulee nykyään olla, ensiksi tyytymättömyyden herättäminen kapitalistisen järjestelmän oleellisempia taloudellisia ja siveellisiä kurjuuksia vastaan, toiseksi ohjata tuota tyytymättömyyttä järjestettyyn toimintaan ja kolmanneksi opastaa kutsujansa uusien sosialististen elämäntavojen ihailmiseen.

♦♦

Ylimalkaisen arvioimisen mukaan Amerikan suomalaisten sosialistiosastojen näytelmäseurat nykyään jo ansaitsevat osastoilensa enemmän kuin satatuhatta dollaria vuosittain.

Niin pienessä liikkeessä kuin meidän suomalaisten siirtolaisten sosialistinen liike on, tuo rahallinen tulos jo sellaisenaan on mielenkiintoinen seikka, jo "kylmänä numerona" sen pitäisi aiheuttaa enemmän mielenkiintoa näytelmäseuroihimme ja näyttelijöihin kuin mitä vielä nykyään osastoissa ja näytelmien katsossa on.

Rahaabankkimispuoli on kuitenkin kaikissakin meidän yrityksissämme sivuasias, välttämätön paha, jota me emme voi poistaa, mutta jota ei voida eikä sitä saa pitää kaikkimääräänä pääasiana. Pääasiaksi täytyy näyttelemisessämmekin tulla luokkatunteen kiihottaminen ja luokkavalistuksen herättäminen ja levittäminen. Viimeksimainitut ovat kyllä riippuvia rahasta, mutta rahanhankkiminen ei toki saa tulla ainoaksi määrääjäksi sille, mitä näytellään ja miten näytellään.

Sosialistiosastojen näytelmäseurojen tulee pyrkiä sosialistista teatteria kohti. Siihen pyrkiminen on vaivaloista ja hidasta, mutta jos siihen ei pyri juuri sosialistiosastojen näyttämöt, kutkaan muunkaan eivät tule siihen koskaan pyrkimään.

Sosialistista teatteria kohti pyrkinessä tulee ensiksi perinpohjin kuolettaa se nykyään melkein yksinvaltiana oleva ajatus, ettei ole olemassa mitään omille teillensä jyrkästi pyrkivää sosialistista taidetta. Sitä on olemassa ja siihen voidaan päästä. — Säkienistä.

— Työläinen, ellet ole vielä yhtynyt järjestösi, niin yhdy viivyttele-mättä. Joukkosi kutsuu sinua, järjestösi on sinua vailla ja etusi eivät tule ajetuksi muuten kuin liittymällä järjestösi.